

Amitryptilin – Saroten 10 mg, smärtmottagningen, SÄS

Varför får du detta läkemedel?

Saroten (amitriptylin) är ett läkemedel som i låg dos används vid vissa typer av långvarig smärta, särskilt:

- Nervsmärta (till exempel efter bältros, diabetes, nervskador)
- Smärttillstånd med central överretning (till exempel fibromyalgi)
- Irritabel tarm (IBS) med smärtsymtom

Det används också vid depression, men då i betydligt högre doser än vid smärtbehandling.

Hur fungerar det?

Amitriptylin påverkar signalämnena i hjärnan (framför allt serotonin och noradrenalin) som är viktiga i kroppens egna smärthämmande system.

Effekterna är flera:

- Minskar nervsystemets överkänslighet
- Aktiverar kroppens egna smärtlindrande banor
- Förbättrar sömnkvalitet, vilket ofta bidrar till minskad smärtekänslighet

Effekten på smärtan kommer gradvis. Det kan ta 2–4 veckor innan du märker förbättring. Full effekt kan komma först efter 6 veckor på rätt dos.

Vanliga biverkningar

De flesta får lindriga biverkningar, särskilt i början. Dessa brukar minska efter några veckor:

- Muntorrhet
- Trötthet/morgonseghet
- Yrsel eller lätt ostadighet
- Förstoppning
- Svårt att kissa (ovanligt)

OBS! Undvik bilkörning i början av behandlingen tills du vet hur du påverkas. Reaktionsförmågan kan försämrans.

Äldre personer bör vara extra försiktiga:

- Ökad risk för fall
- Påverkan på minne eller koncentration
- Hjärtpåverkan i högre doser (sällsynt men viktigt att känna till)

Vid doser över 50 mg/dygn eller om du har hjärtsjukdom kan EKG behövas.

Dosering

Behandlingen börjar med låg dos och trappas upp långsamt för att minska biverkningar. Måldosen är individuell och baseras på effekt och tolerans.

Vecka	Kvällsdos (kl. 20.00)
1	1 tablett: 10 mg
2	2 tabletter: 20 mg
3	3 tabletter: 30 mg
4	4 tabletter: 40 mg (vid behov)
5	5 tabletter: 50 mg (maxdos)

Dosen tas helst 2–3 timmar före läggdags. De flesta upplever god effekt redan vid 10–30 mg.

Tips vid biverkningar

- **Trötthet:** Ta läkemedlet tidigare på kvällen (t.ex. kl. 18–19).
- **Muntorrhet:** Använd munspray, sugtabletter eller munfuktande gel.
- **Förstoppning:** Drick mycket vätska, ät fiberrikt och rör på dig dagligen.
- **Urinproblem:** Kontakta läkare vid svårigheter att tömma blåsan.

Uppföljning och behandlingsmål

Läkemedlet utvärderas efter 4–6 veckor på måldos. Syftet är att:

- Minska smärtan
- Förbättra sömnen
- Öka funktionsförmågan i vardagen

Om du inte upplever förbättring, eller får besvärliga biverkningar, kan dosen justeras eller behandlingen avslutas. Kontakta mottagningen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Anestesiklinik, Anestesi operation och intensivvård

Innehållsansvar: Aghil Ibrahim, (aghib1), Överläkare

Godkänd av: Martin Henricson, (marhe193), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9004-896530249-154

Version: 6.0

Giltig från: 2026-04-27

Giltig till: 2027-12-31